

Előfizetési díj.

Videkre poán vagy helyben házhoz nádva	
Egész ére	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedre	4 „
Egy hó helyben	1 frt 50 kr
gyes szám ára 7 kr.	

Megjelenik minnap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hóv a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hóv a előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak

Hatezer hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoriabb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Helyesen: Oppelt Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés köz. irodája. Weisz Mór hirdetések felvételi irod. Budapest szerviztár 5. sz. Braun Ede hirdetményi ügynöksége, Józsefkor 10. sz. 1 emelet

Nyitási czikk

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

hatodik évfolyama harmadik évfolyamához.

A „elet” előfizetési ára:

Egész ére	16 frt
Félévre	8 frt
Negyedre	4 „
Egy hó	1 frt 50 kr.
gyes szám ára 7 kr.	

A merendések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedéséhez küldendők.

Nyolc egyszerre beküldött előfizetés után tisztelt példánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,
a „Kelet” kiadója.

Kolozsvár, 1876 junius 28.

△ A baj nem jár magára! Évek során át fanczialis zavarok súlyos terhe nehezdedett országára; az európai s legkivált a Lajthán teli hitelviszonyok káros befolyásathazai kereskedelmünk is mind fokozottab mértékben érezte s a hitel és vállalkozás szellem hanyatlásában nyilatkozta. Ittek aztán a természet sújtó csapásai smondhatni nem maradt az országban egy négyeszdög mértföldnyi terület, melyet tűz, víz, fagy, sáskák, vagy valamely járványos kör meg ne látogatott volna, — és most, mindezeknek hegyébe, itt van tömszédunkban a kitoró félben levő hábor s evel az állig fegyverzett semlegessé kényszerítése.

Mert bár osztatlan a közvélemény az iránti ylatkozása, hogy az osztrák-magyar bodalom a készülöben levő európai confliús közepett a teljes semlegeségre vanutalva; bár sem innen, sem túl a Lajthánegyetlen hang nem emelkedik az actiobalépés, vagy a netaláni terület-nagyobbítás mellett — mindazonáltal nyilván való, hogy minden hadi művelet, minden harcizelés nélkül is kénytelenek leszünk hasergünk, vagy legalább is honvédségünk egy részét fegyver alá szólitani, határainkörizetét szigoruan keresztülvinni,

szóval minden eshetőséggel szemben készen állani.

Ez állana előttünk még akkor is, ha a harcviselő szomszéd mind csupa Békés-, meg Csongrád- tisztaságu magyar terület hosszában feküdnék is — s mennyivel inkább most, midőn a Szerbiával szomszédos délvidek már-már nyílt lázadásban tört ki.

A felhivatalos „Hon” ugyan még tegnap is rózsaszinben látta az eget s igyekezett elhitetni olvasóival, hogy az Omladina miveleteiről terjesztett hírek már nagytva vannak, de ime ma már valóságos felségisértési tényekről és oly ellenszegülésekről értesít a táviró, melyekkel szemben katonai közbelépésre kellett gondoskodni, úgy, hogy már is saját létfentartásunkérdeke szólal föl parancsolólag s szabja elénk a harcra készen állás kényszerítését.

Tehát egy új és az eddigiekkel, mind együtt véve is, bizonyian felérő financiai-lis calamitás küszöbén állunk: hadseregünk, vagy legalább honvédségünk egy részét kell mozgósítanunk.

Es hátha még egy nyommal tovább fűzzük gondolatainkat s azt az eshetőséget tartjuk szemünk előtt, mely egy európai általános bonyodalom formájában áll előttünk. Sándor ezár lemondása szükségkép egészen más arculatot adna egész Európa nemzetközi viszonyainak. Sem Németország, sem Ausztia-Magyarország nem nézhetné tétlenül Muszkaország aggressiv politikáját — míg emez természetesen szövetségesek szerzésére volna utalva s e téren aligha siket fülekre találna Párisban, sőt Romában is.

A koczka sulya, ez esetben szükségkép arra az oldalra hajlanék, a melyen a német császárság állana s a feladat most természetesen az, hogy birodalmunk minden felölről biztosított tudjon szerezni magának arra nézve, hogy mit várhat és mitől félhet ily eshetőségek közepett.

Mi, misera plebs contribuens, természetesen csak aggodalmainkkal maradunk, míg a döntő körök diplomatiai szövedékei a jövendőt jól, vagy rosszul előkészítik.

Reménykedésünk csak abban az egyben lehet, hogy külgyi hivatalunk élén egy oly férfi áll, ki határozottan a békepolitika embere.

Lesz-e azonban elég ereje és módja, hogy békés hajlamait érvényesíteni is tudja — azt csak a jövendő mutatja meg.

Add nekünk csak a töprengő várakozás marad s egy-egy fölsóhajítás, hogy: a baj nem jár magára!

miért ne tehetné ő is. De engedjen hozzá menem kedves bácsi, Mari kezd feltűnővé lenni és most mindjárt mindenki tánczra fogja szólítani őt. El kell őt vinnem innét. Charliette az igaz, hogy itt van, de ő igen elkényeztetett és nagyon is hosszasan engedi magát kitenni a kíváncsi tekinteteknek.

— Eredj hát, hanem mondhatom, hogy ez az egész dolog meglehetősen kezd untatni engem! Örög vigye ezt a kisasszonyt, ki neked sok aggodalmat s bajt fog még okozni, ki hirbe fog hozni téged, ez csak nem bizonyos és ki még ez bekövetkeznék, Henrikkel tánczol és mulatja magát, mikor nálad tartózkodása nélkül, fiam újra megkötötte volna a köztetek volt gyöngéd és komoly viszonyt és ma jegyével nyithatta volna meg a tánczvigalmat, a helyett, hogy egy ismeretlen nővel ugráljon itt, kinek szép szemei meglehet hogy felizgatták őt, de szívét bizonynyal el nem bájlálják.

— Ki tudja? szól Miette benső fájdalom lemondás hangján.

— Ki tudja? kiáltottam fel bosszusan.

En tudom, hogy a legkisebb kacérokodást sem fogom tűrni, jegyesed és Jakab szeretője között, — Kedves bácsi ne kívánja barátom romlását! szóló élénken a nemes szívű leány. Ő nem szeretők senkinek és tetteinek szabad ura! S én megfogadtam neki, hogy bár mi történjen, én anya és nővéreként fogok oldala mellett állani. Szavamat hiven meg fogom tartani.

Egy váratlan esemény félbenszakítá szó-váltásunkat. Armond Jakab, hűvel tánczolni látva Nives kisasszonyt s meggondolatlansága rossz következményeitől felve, eredeti módot talált ki erőlyesen szakítani félbe a bált.

— Ausztia-Magyarország teljesen felkészülten áll szemben a Balkán-félszigeten támadt mozgalommal. Már a delegációk tárgyalásai alatt szemügyre vétettek a keleti kérdés bonyodalmainak minden eshetőségei s a monarchia összes miniszterei között az utolsó részletekig megállapítottak a hozandó rendszabályok. A magyar miniszterelnöknek már akkor alkalma volt a közös és osztrák miniszteriumoknak oly okmányokat előterjeszteni, melyek nemcsak a nagymérvű izgatást konstatálták Magyarországon déli részein, hanem igen fontos értesítéseket adtak egyes személyekről és részletes körülményekről is. Minden intézkedés megtörtént, hogy a háboru kitörése pillanatában a monarchia határai ugyszólván hermetice elzárassanak, s a hazai „verbunkosok” nyakán a hur összeszoríttassék. Nemcsak ki vannak jelölve és megfelelően elhelyezve a serezek, melyek az előrelátott pillanatban a határok felé előretolatnak, hanem gondoskodva van arról is, hogy mindkét állam honvédsége, főleg pedig a magyar hadiszlógalatnak — ugy mondhattai — békés részét gyakorlatilag megtanulja ez alkalommal. Ezenkívül Erdélyből megfelelő számú esendőrség fog az omladinista izgatásoktól elárasztott vidékekre küldetni. Az ostromállapot a hetek óta egészen csöndben keresztülvitt nagymérvű elővigyázati rendszabályok folytán alkalmasint fölsőleges lesz, s el van határozva, hogy a rendszabály csak a végső szükség esetében alkalmaztassék.

Röviden összefoglalva mindent, a monarchia kormányzó államférfiai nem mulasztották el a kellő óvó intézkedéseket, hogy mindennemű meglepetésnek elejét vegyék. Szerbek és törökök között még a legesekélyebb előírsi ütközést sem fog végbemenni, midőn monarchiánk határain már tekintélyes haderő lesz összpontosítva.

— A marosvásárhelyi kir. tábla területén több járásbírószág azon téves eljárást követi, hogy a területén — de a törvényszéki székhelyen kívül — előforduló haláleseteknél, midőn a hagyaték ingókon kívül ingatlanokból is áll, az előleges intézkedések hivatalból megtételére magát nem tartván illetékesnek, a halálesetről hozzáférkezett feljelentvényeket a törvényszékhez terjeszti be, mely viszont — mint magát illetékesnek vélt hatóság — a járásbírórságnak az esetleg szükséges intézkedések megtételére megbízást ad. Ez eljárás nemcsak az ügyeket késlelteti, de a hagyatéki tömegnek, illetőleg az örökösöknek kárt is okoz. Mint hogy pedig a törvény szerint a törvényszéki székhelyen kívül előforduló haláleseteknél az előleges intézkedések megtételére s ebből kifolyólag az egyezség megkísérlésére mindig a

járásbírórságok illetékesek s e czélból törvényszéki megbízásra nincs szükségük, s csak az egyezség nem sikerülte esetén az érdemleges teendők — perre utasítás sommás osztály, osztály megtétele — tartoznak a törvényszékek illetőségéhez: az igazságügyminiszter körrendeletileg utasítja ezek szem előtt tartására a törvényszékeket, s a járásbírórságokat is arra, hogy a haláleseteknél — a mennyiben hivatalból való fellépésnek van helye — a szükséges előleges intézkedéseket tegyék meg, illetőleg azok megtétele végett az illető közjegyzőnek adjanak megbízást.

Gmunden am See, jun. 25-én

Az adók nevei — melyeket a rajah-k fizettek — következnek voltak:

1. A „Bedelat askarie” minden 16—60 éves férfi után személyenként 22 piaster.
2. A „Vergui” telek- és házadó, az érték minden ezre után négy. (A rajah-k az igazságtalan becslést vetik a török szemére.)
3. A tized, mely 1867 óta nyolczaddá nőtte ki magát. Ezt a kormány bérbé adja s elgondolhatjuk a zsarolásnak különféle módjait, melyeknek a rajah-k a bérlők ellenében ki vannak téve.
4. A „Herbetics” legelési adó, négy piaster minden marha után.
5. A „Porez” nagy marhák után, darabonként 15—20 piaster.
6. A „Resmi-agnam” kis marhák után 2 piaster darabonként.
7. Minden darab disznó után 4—10 piaster.
8. Méh adó, 4 piaster kosárákért.
9. A „Rad” munka adó. Az állam föltételnzi, hogy minden ember, kinek egy lova van, legalább 2500 piastert kereshet s ki csupán kezemunkájára van szorítva, legalább 1000 piastert kereshet évenként, e föltételes s csupán lehetséges jövedelemnek 1/2-ét szedi be, nem törődve azzal, vajjon az illetőnek meg van-e ez vagy nincs.
10. Az országtak készítéséről dolgoznia kellene esetleg legfeljebb 4—8 napot évenként fizetésért, valóságban pedig sokkal többet ingyen.

A legelőnebb panaszok nem maguk az adók nevei, de a behajtás módjai ellen emeltek. Csak arra az egy visszaélésre akarok itt utalni, mely előfordulhat, midőn a népnem rendelkezvén készpénz felett, állatot vagy természetmennyit hoz helyette, persze a bérlő azt ugy számítja be, mint neki tetszik.

A „Révue des deux mondes” érdekes történeti adatokat közöl a mahomedánok és kereszttyének közötti viszonyokra vonatkozólag, Bosniás s Herzegovinában.

A törökök 1463-ban vonultak be Bosniába s Herzegovinába 20 évvel később. A

magad, mint föltékeny, vagy nyugtalanzkodó jegyes.

— Bizonynyal nem, kedves bácsi, nem is vagyok sem egyt, sem másik, hanem . . .

— Hanem itt van Jakab, ki észrevette jelenlétet s ki most felénk közeledik. Nem most az ideje, magyarázatokba bocsátkozni; tegy úgy, mintha mit sem tudnál az egészről. Ki fogom én őt azonnal vallatni.

— Ez nem várt öröm reám nézve, itt találhatni téged, szót Jakab, Emilia felé közeledve, azt állítottat volt, hogy teljességgel nem érkezel résztvenni a mulatsághoz.

— Ezelőtt néhány percczel érkeztem, válaszolt Miette, nagybátyámmal volt valami közleni valóm s azért jöttem, tudva, hogy bizonyosan itt találom őt ma este.

— És csakis őt láttad . . . mást nem? . . .

— Kérdé Jakab ijedt hangon.

— Csak ő? dehogy, nagyon sok embert láttam itt összejövő.

— Azt hittem, tán más valakit is kerestél még? . . .

— Egyedül nagybátyámat kerestem s mint látod, meg is találtam őt. De neked mi bajod Jakab, miért nézsz ki oly nyugtalanlannak?

Jakab észrevette, hogy mindjárt elárulja magát s egész vidám hangon sietett felelni nővéremnek: Nekem? épen semmi s nem is vagyok nyugtalan semmire! Csak keresem Henriket, hogy legyen szemben velem a négyesben, ha ugy tetszik . . . veled.

— Köszönöm, én távozni akarok, kocsim a hátszó udvaron vár reám az ereg-

legyőzött szláv néptörzsek közül azok, kik az izlam hitre tértek át, velök egyenjogúakká váltak, a többiek tributumot fizettek. A legyőzött keresztények előkelőinek egy harmada kivándorolt az osztrák monarchiába, egy harmada a küzdelmekben elveszett s egy harmada az izlam hitre tért, a parasztok pedig nagy részben szintén kivándoroltak, a kik megmaradtak, megtartották vallásukat s fizették a tributumot; ezeknek uraivá lettek aztán a renegát előkelők. Az utóbbiakat „Bég”-eknek nevezték el s az előbbieket „rajah”-knak, ezek fizették azoknak a különféle adót s ezen kedvezményért a begok hadi szolgálatot teljesítettek a szultánnak.

A begok az izlamnak legerősebb oszlopaivá váltak s legfanatikusabb előharczoisává az orthodoxiának, látjuk azt 1831-ben is, midőn a szultán reformokkal lépett föl, még ő ellene is föllázadtak e miatt.

1520-ig a rajah-k földjüket mint tulajdönt bírták, ekkor kezdődtek a török háborúk s a sereg zsarolása, a pestis pusztításai csaknem lakatlanná tették a vidéket, midőn 1739-ben béke kötöttet, ki lön kötvé, hogy a menekült rajah-k visszaakapják elhagyott földjüket: meg is lön ez ígérve nekik, de azon rész, mely hitt az ígérnek, keserűen csalódott: a begok maggal s mivelési eszközökkel látták el a rajah-kat s azért beszedték a termés felét, a másik felétől meg a tributumot külön, úgy hogy a rajah-k a szó szoros értelmében rabszolgákká lettek.

E túlságigzott elnyomatás végett előző 1839-ben lázadtak föl, a bécsi kabineta rajah-k érdekében közbevetette magát, meg is lön ígérve sorsuk javítása, de azért minden a régi ben maradt.

Igy volt ez 1851-ig s a bég-ek kényők kedvük szerint zsaroltak, mert a nagyzvezérnek semmi beleszólása nem volt a belügyekbe. Csak 1852-ben vitte ki Omer pasa, szép szóval s fenyegetésekkel, hogy a begok a központi hatalomnak alávetették magukat, de az ez alkalommal decretált reformok a rajah-k érdekében is pusztá szók maradtak. E végett aztán kitört a második lázadás 1856—58 közt, majd a 3-ik 1862-ben, megint lecsendesítették őrös ígéretekkel, míg az utolsó t. i. a. mostani kitört, melynek létrejöttét egyenest az adóbehajtás körül tanusított keménységnek s igazságtalanságnak tulajdonítják.

B. d' Army Sándor.

Magyar lapok szemléje.

A „Hon” könyvének tartja azt mondani, hogy a harc lokalizáltatni fog, de hiszen a maroknyi rajah lázadást sem voltak képesek lokalizálni a hatalmak: ime most már Szerbia és Montenegró is a lázadászhoz csatlakozott. Hogy pedig mennyire óhajítja Oroszország azt,

alatt, kérék menj mondjad az öreg Péternek, hogy fogjon be. En is követlek azonnal.

— De mire való ily gyorsan távoznod? — kérdém unokahúgomtól, mihelyt Jakab elhagyott bennünket.

Henrik alkalmasint itt van még s ha ohajtot, tánczolni is fog veled.

— Édes bácsi, Henrik eltávozott Mari-val együtt, hazakisérte őt Vignollettebe.

— Nem épen lehetlen; a világon minden lehet; hanem jól utángondolva, nem igen valószínű; te azt mondatad nemde, hogy ők nem is ismerik egymást? Már most védencedet eléggé oktalannak és kalandosnak tartod-e arra, hogy Henriket beleavassa titkába?

— Most magam sem tudom már, mit gondoljak róla, édes bácsi, többé magam sem értem Mari-t.

— A leány nagyon kaczer és könnyelmű, az látszik rajta; de mégis . . .

— Nagyon élénken beszélgettek egymással tánczokban és Mari tegnap egy levelet írt, melyet nagy titokban adott át a levélhordónak.

— Nos, mit gyanítasz? . . .

— Mari nagyon vágyik őnt láthatni s tanácsot kérdeni öntől. Meg kelle mondanom neki, hogy bácsi ezt nem akarja. Azután kérdészködni kezdett, mit azelőtt soha sem tett Henrikről, jelleméről s hogy mekkora befolyással bír önmre. Nem nagyon csodálkozom azon, ha most megbízást kapott volna tőle, hogy érdekében beszéljen önnel s kérjen szá-mára kihallgatást.

(Polyt. kör.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

PEREMONTI VÁRKASTÉLY.

Regény.

Írta:

SAND GYÖRGY,

Második rész.

X.

(Folytatás.)

— izonyos vagy-e abban, hogy soha sem látta Henrik Mari-t? En bátor vagyok ebben is kétérdni, nézd csak Miette, nézd!

A poc épen beveződött volt s újat akartak kdeni s azon perczben, midőn Jakab helyére alrta vezetni tánczosnőjét, Henrik oda lépett s férte ezt egy fordulásra. Mari kisasszony egadta a meghívást, Jakab szembe-ötöl rosszása daczára. Megragadta fiam karját s ép y lelkéből kezdett el ezzel ugrálni, mint öcsémel tévé.

— Os hát mi különös van ebben? — szólt minn nehezeltés nélkül a jó szívű Emilia. Henrik szemébe tűnt a szép leány s gondolta agában, ha Jakab tánczolha vele,

hogy e háboru füstbe menjen, ezt megtanulhatjuk Mihály belgrádi érsek missiójából, ki Oroszországból hoz 70 orosz tisztet, 15,000 orosz önkéntest és pénzt. Ehhez járul még az, hogy az orosz csár nagy hajlandóságot éreztet mondani a trónról fia, a bódítási politika képviselője javára. Sándor császár lemondása a békés kitalások utolsó reménysíkrajának kialakítása lenna. Ily helyzettel szemben más politikánk egyelőre nem lehet, mint monarchiánk déli és délkeleti részein a legnagyobb éberség és szigor a mozgólódó elemek irányában; erőlyes őrizete a határoknak, semlegesség benn és kívül. Minden erőket oda kell irányoznunk, hogy Törökország területe érezhető csorbat ne szenvedjen s e törekvésünkben biztos számíthatunk a hatalmak, nevezetesen Anglia nyomtatékos támogatására.

A „Kelet Népe“ attól tart, hogy a török szerb háboru ránk néve is rossz auspiciumok alatt kezdődik meg. Ezen háborút lehetetlenné tenni volt kormányunk feladata s e feladatot diplomatiánk ép úgy nem teljesítette, mint Tiszta Kálmán nem fojtotta el csirásjában az Omladina működését, mely Magyarország polgárait Szerbia fegyvertársaiává tette. Most a háboru a küszöbön látszik állni. Ha kitör, már ebben is diplomatiánk vereségét kell hogy lássa. Lehet, hogy a diplomáciai Königrácz diadal lesz, de jobb szerette volna, ha a háborút megakadályozhatta volna diplomatiánk. Mert hátha egy valamiféle „chlumi kód“ most is kijátssza a szép számításokat, melyeket tán Szerbia kudarcára alapítanak. Törökország, meglehet, elbánni Szerbiával, de mily váratlan tüneményeket szülhet a szerzain és hűbérének barcra, azt ki nem számíthatja senki s épen ezért a leggyobb aggodalommal tapasztalná e harc kitérését.

„Ellenőr“ idejét látja előállani egy őszinte vallomással: csalódtunk! igyekeztünk helyreütni, a hibát s megmenteni a hullámot-résből idején monarchiánk nagy érdekeit. Ha a külügyi kormányunk még tetszik továbbra is az alvájór politikát követni, a melybe bele-ringatta magát, s tetszik a hármas szövetség megváltó erejében vetett bizalommal jóhiszeműleg a tartós világéke reményétől sugalmaztatni lépéseit: a magyar kormány úgy intézze dolgaikat, mintha holnap kellene a nagy háborunak kitörni. Mert drágább nekünk ez a kis haza, mely a miénk, mint az a nagyhatalmi ábránd, mely mindig idegen volt hozzánk, s magasságos politikájával mindig csak bajba kevert.

A „Pesti Napló“ a közös hadsereg iránt nem viseltetik bizalmatlansággal, de bizalmatlanságot érez a hadsereg azon része ellen, mely még most is a határári szervezetben él. Ezért kívánja, hogy a határszélén magyar, vagy ha tetszik, német és lengyel ezredek álljanak őrt, és hogy a rend kezelésében honvédsapokat nyújtsanak segítségül. És örömmel hallja, hogy a „Pester Lloyd“ téved, midőn ma azt állítja, hogy „kizárólag“ közös hadseregbeli csapatok mennek az alvidékre. Mennek honvédek is és

az egész ország nagyon rossz néven venné Tiszta Kálmánnak, ha ezuttal a honvédeket nem alkalmazná. Mire valók lennének a honvédek, ha még annyit sem rendelkezhetnének fölöttük, hogy saját hazánkban a közbékét fenntartani segítsenek?

A háboru küszöbén.

A politikai helyzet komolyságát tünteti föl a következő sürgöny, melyet jun. 20-iki kelettel Páncsováról kapott a „Hon“:

A Belgrádból ide hallatszó agyudörög és fejedelem elutasítását és a háboru kezdetét jelenti állítólag. Az itteni Omladina a legközelebbi közgyűlésre egy interpellációt készít a határok szigorú őrzése és a megnehezített határközlekedés miatt.

A tegnapi iskolai ünnepély alkalmával a magyar főreáliskola tanuló fiatalosága a lakosság gúnyja között fehér zászlóval vonult végig a városban, miután a szerbek perhorreszkálják a magyar lobogót. Az ünnepély színhelyét veres-fehér zászlók díszíték, a magyar lobogó hiányzott. A biztonsági bizottság liberális tagjai lemondottak, mert nem akarnak büntérsesei lenni a mostani rendőrségi állapotoknak, melyek között lopással vádolt és e miatt megbüntetett egyének tartatnak a szolgálatban.

Bécsből írják, hogy a háboru megkezdését Szerbia részéről bizonyosnak tartják. A diplomácia minden további közvetítésről lemondott és Szerbiát átengedi sorsának. A külügyminiszterhez közel álló lapok arról biztosítanak, hogy Szerbia teljesen isoláltan áll s a mi nemaláni harci sikereit illeti, azokat Szerbia nem fogja értékesíthetni, mert a hatalmak a szerződések fenntartását követelik.

Az orosz kormány a „Gen. C. Russ“-ben megcozafoltja azt a hirt, hogy Oroszország minden eshetőségre biztosította Szerbia integritását.

Ugyan e könyomatu orosz lapnak egy másik nyilatkozata nagyobb figyelmet érdemel. E lap előadja ugyanis, hogy Törökország a legutóbbi napokban Ázsiából roppant haderőt szállít Szerbia határaihoz s Törökország ez erőlyesb föllépését a lap annak jelöl veszi, hogy Anglia segíti Törökországot.

A török kormány különben ismét pénzsűkésben szenved. A kormány az ottoman bankkal folytatott tárgyalásokat a júliusi szelvény kifizetésére, hogy ha azonban a Szerbiával való háboru kitör, a kormány a júliusi szelvényt nem váltja be.

A mi a szerb haderőt illeti, az 135,000 emberből áll s a „Bud. Corr.“ zimonyi levelezője arra figyelmeztet, hogy épen nem tekintethető bizonyosnak a törökök győzelme. A török csapatok, bátorság s elszántság tekintetében, kitűnők; de rosszul vannak ellátva s a vezérlet is igen rossz.

Mihály belgrádi metropolita közelebb Pétvárott járt, hogy Oroszország segélyét kikerje Szerbia részére. Mily eredménye volt ez utazásnak, az természetesen nem tudatik; de Szerbiából azt jelenti minden hír, hogy a szer-

bek meg vannak győződve arról, hogy Oroszország biztosította Szerbia területi egységét s így a háboruval Szerbia senmit sem kockáztat.

A horvát határőrvédokről a „N. H.“ a következőket jelenti:

A Plaskiban internált hercegovinai menekültek közül — szerb pópák biztatására — valami 400 fegyverfogható ember — a szent ügyért küzdendő — felkerekedett és át akart törni hazájába. Ugy volt az intézkedés, hogy az ország határán a még szükséges fegyverekkel a titkos comité által láttatnak el s így lépik át a határt. — A fegyvereket azonban valahol lefogalták s a felkelők a határra érkezve, nem tudták, mit tevék legyenek? Fegyver nélkül török földre át nem léphettek, ennélfogva — időt nyerdendők — itt késztak a határok körül. Ezen köröbarás közben egy katonai czirkáló csapat által feltartóztatnak s megadásra felszólítottak és egy katonát agyonlöttek. Erre a katonák is tüzelvén, a hercegovinaiak közül három sulyosan megsebesülvén, az ogulini kórházba szállítottak.

Bécsből távirják a „M. H.“-nak: A Szerbia által megindítandó háboru eshetőségével szemben, a közös hadügyministerium részéről az utasítások már megadattak a kellő intézkedések megtételére. A katonai körökben nagy a mozgalom és tevékenység. Pár nap mulva valószínűleg nagyobb hadcsapatok mozgósításáról fogunk hallani. A déli határszéli várakban már hozzáfogtak a munkához, hogy minden eshetőségre készen legyenek. Az alvidékről érkezett hírek az ottani hangulatot a legnagyobb mértékben nyugtalanítóknak, sőt több helyen elkeseredetnek mondják. Az ostromállapot kihirdetését mindennap várják.

A magyar kormány köréből kiszivárgott hír szerint, a mint a háboru kitört, az országgyűlés nyolcz—tiz nap mulva össze fog hivatni, — így írja a „M. H.“, de mi e hirt teljesen alaptalannak tartjuk.

Csernafej uralkodik most Szerbiában a helyzet. Keddre volt kitűzve az általa megindítandó támadás, miután előbb Milán fejedlem hétfőn egy napiparancs által átveszi az összes hadsereg fölötti névleges fővezérletet. Alexinacznál várják az első nagy csatát, oda küldik minden oldalról a csapatokat. Deligrád és Alexinac közt jun. 27-ig 70,000 ember lesz föllállva s ugyane napon fog egy hadüzenetféle nyilatkozat kibocsáttatni. A tartaléksereg már szintén utnak indult, a tartaléktűzér-ség bolvap szombatn indul. — Minden tisztviselő a hadsereghez utazott, bel- és külföldről az összes tanuló ifjuság zászló alá hivattot, azaz e hó 10-étől fogva senki sem kaphat évi 600 frtnál nagyobb fizetést, még a ministerek sem. A legközelebbi napokban kihirdetetik az ostromállapot.

Eként minden elő van készítve a nagy lépés megtételére. Nagy fontosságú és alkalmasint végzetes napoknak megyünk előbe!

Nagy-Kikindáról távirják jun. 26-ról. A magyar kir. ügyész elfogatta Rajkovits fogház-felügyelőt. A házmotóznál fontos okmányok

alatt, még egy platoi állam alapítására is kísérlet tétetett. Ugyanis Plotinus szerette volna egy Campaniában fekvő s rombadott város romjait újból felépíteni, hogy barátjaival ott a platoi respublica törvényei szerint élhessen. A városnak Platonopolis lett volna a neve, és a platoi barátsági szeretet szellemének megfelelő teste kellett volna hogy legyen. De a terv, kiviteli nehézségek miatt, megheiusult.

Ezenkívül, a régi filozofok közti barátság legfényesebb bizonyítéka a pythagoreusok szövetsége, a mely mint szigorú nevelésre s vagyonközösségre alapított politikai társaság, körülbelül 300 tagból állott, s 36 éven át kizárólag kormányozta, alsó Italiában, Kroton köztársaságot, melynek Pythagoras adott törvényeket.

De Epicurhoz is özőnlöttek a barátok mindenünnen, hogy vele együtt lakjanak kertjében. S egészen máske, mint az epicureusoktól várni lehetett, nagyon egyszerű és józan életmódot folytattak. Rendesen csak vizet ittak, s bor ritkán fordult elő asztalukon. Epicur nem akarta, hogy pártívei — a pythagoreusok módjára — vagyonukat egy közös kasszába tegyék; állítván, hogy ez sokkal inkább jele a kölcsönös bizalmatlanságnak, mint az őszinte barátságának.

A mint nyilatkozott Aristoteles a barátságról, épen úgy nyilatkoztak az ó-kor többi filosofusai is. A barátság — mondja Cicero — megtartja mindig bátorságunkat és soha sem engedi azt csökkenni; benne a távollévők jelenléte, a szűkölködők vagyonát, a gyengék erőt s még a meghaltak is életet nyernek; t. i. az emlékezetben és a barátok folyton tartó szeretetében. Barátságteljes szeretet nélkül nem állhat fen sem egy ház, sem egy város, sem egyetlenegy szántóföld nem volna művelhető. Ezért azok, kik a barátságot az életből kitagadják — mi a halhatatlan isteneknek legjobb és legboldogított ajándéka — épen úgy tesznek, mintha a napot tagadják ki a világból.

és levelek találtattak, melyekből a belgrádi omladina bizottsággal való szövetkezés kiderül. A levelek által sok egyén bünrészessége constátálatik, városunkban is sokan compromittálva vannak s újabb elfogatások miatti félelem folytan nagy izgatottság uralkodik. A hatóság a katonaság szaporítását kérte.

A „Pol. Corr.“ jelenti Belgrádból: Minden határozat, mely a skupstina által mult télen a háboru esetre megállapított, legelőször a hivatalnokok fizetése redukáltatik, a civil hivatalnokok nagy része a hadsereghez osztatik be; a második katona-osztály teljesítette a zászlósküti. Zach tábornok vezényli a nyugati hadtestet, az erősebb Drina-hadtestet Alimpics Rankó vezényli. A Drina átlépésére előkészülnek, hol azonban mint látszik a törökök is nagy számban állanak. Tschernajeff a déli-hadtestet vezényli a nischii elánczolt tábor ellenében.

A hatodik magyar jogászgyűlés.

(Teljes ülés jun. 25-én.)

Az egyetem üléstermében reggel 9 órakor tartott teljes üléssel vette kezdetét a hatodik magyar jogászgyűlés működése. Hodossy ajánlatára a jogászgyűlés egyhangulag megválasztá elnökének Majláth Györgyöt, helyettes elnökének Daruváry k. táblai tanácselnököt. Majláth a fővárostól távol levén, táviratilag tudósítottatott megválasztásáról. Daruváry után egy küldöttség ment, a melynek élén a helyettes elnök nem sokára megjelenvén, a gyűlést rövid beszéddel megnyitotta. Mindenekelőtt köszönetet mondott megválasztásáért, a mit nem személyének, hanem az általa is gyakorolt hivatás iránti elismerésnek tulajdonít. Nehézzé teszi tisztét azon körülmény, hogy oly férfit kell helyettesítenie, ki a tanácskozáskor vezetésére leginkább hivatva volt, kéri azonban a gyűlés tagjainak jóakór támogatását és szíves elnézését. Ezután rövid pillantást vet az igazságügyi reformok kérdésére. Kitért a küzdelemnek képezik — ugymond — eredményét e reformok. Az 1348-diki politikai átalakulás szoros összefüggésben áll az igazságügyi reformmal s onnan indult ki az új bírói szervezet szükségé is. Nem tagadja, hogy vannak e szervezetnek hiányai, de azok orvoslása nem állhat bírósági törvényeink irányának megváltoztatásáról. (Helyeslés.) Nem osztja az e tekintetben felmerült aggodalmakat s azt hiszi, hogy a közvéleménynek elég ereje lesz minden ily irányú kísérlet megheiusítására. A hatodik magyar jogászgyűlést ezennel megnyitottnak nyilvánítja. (Helyeslés.)

Elnök felszólítván a jegyzői toll vezetésére Dell'Adami, Tausig, Singer és Klekner tagokat, az állandó bizottság jegyzője, Siegmund a következő jelentést olvassa fel „a jogreform terén felmerült jelenségekről.“

„Tisztelt közgyűlés! Huzamosb idő telt el, mióta utolsó jelentsünk a tisztelt közgyűlés elé terjesztettük; kedvezőtlen viszonyok és különösen a bírósági szervezetben beállott

A legrégibb idők filosofusai között azonban különösen Empedocles volt az, ki a barátságot magasztalta; s ezt a természet ősforrásai közé sorolta, mintegy isteni teremtet, a mely — miután a sokat egy gyé csatolja s az ellenségeskedést kibékíti — a természetben minden előszervezetnek s minden célszerű összefüggésnek o.k.a. A régi filosofok általán véve annyiban becsülték többre a barátságot, mint az ujjabbak nagyobb része, a mennyiben azok úgy tekintették azt, mint az emberi lélek egy közvetlen erkölcsi alapöztönét. Míg az ujjabb filosofok agyobb része a barátságban semmi egyebet nem tudott felfedezni, mint egyes személyek külső egyesülését, vagy társulását saját életük felvidámítása és megszüpítése végett; addig a régiek annak a dolgok legmélyebb természetéből származó metafizikai eredetet tulajdonítottak; úgy, hogy a gyönyört és haszont nem mint a barátság eredeti gyökerét — hanem csak, mint mellékes pótlékot tekintették. Azt hiszem, hogy megérdemli a fáradságot közelebből venni szemügyre, ha vajjon a régi filosofok — e tekintetben — csak ábrándoztak, avagy még most is rábizhatunk magunkat vezetésükre; s ennél fogva feladatunkmá választám a lelünkben levő barátságérzetek közelebbi mivoltának fejtegetését. Teszem pedig ezt Forlage Károly jénai phil. tanár „Ueber die Freundschaft“ című pszichologiai felolvasása és innen-onnan tett jegyzeteim után és szerint.

Régi az afeletti vita, vajjon a természetek azonosága, vagy különbsége-e az alapja a barátságának. Már Aristoteles érintette e kérdést. „A barátság — mondja ő — különösen egyenlők között van: azon közmondás szerint; a hol ül egy varju, oda száll a másik is. Mások meg azt állították, hogy a barátság inkább az ellentétből ered. Egyenlő vérmérsékletű emberek inkább kerülük egymást, mint hogy vonzódnának egymáshoz; így a különböző hivatásu emberek is könnyebben barátkoznak egymással, mint az egyféle hivatásuak. Az ellentett részek egymást kiegyenlíteni törekednek mindig.

(Folyt. köv.)

mélyenható változások készítették bűnküket a már mult évi szeptember hóra egy hívtott hatodik jogászgyűlés üléseit elnapolni s bár a törvényszékek tömeges megszünetel folytán még a jelen pillanatban is nélkülözünk kell tagjaink jelentékeny számának tetemes részét, mégis alapszabályainkhoz képest annál kevésbé tartottuk lehetőnek a jogászgyűlés üléseinek további elodázását, mert főos kérdések tüztettek ezen jogászgyűlés íprendjére, melyeknek mielőbbi megoldását mindnyáján óhajtuk, s melyeknek helyes megoldása reméljük, gyümölcsöt ér egy megtermi, mint már több dívós eszmének e helyütt töént megpendítése és tüzetes megvitatása. kereskedelmi; a közjegyzői és ügyvédszolgálati törvény alapját a magyar jogászgyűlés vetette meg és ha tevékenységünknek egy eredményére nem utalhatnánk is, a hátra törvény maga elég volna arra, hogy búszn a tekintessünk vissza a jogászgyűlés eddigi működésére. — Ugyanezt mondhatjuk a választórend-javaslatra, mely valószínűleg akkra, mire e jelentésünk előterjeszték, szinte törvénynyé lesz. Sajnos azonban, hogy jogreform terén nem konstátálhatjuk minden az illetékes tényezők együtthaladását velük, sőt hogy a reformok ügye ma még inkább nem valaha a pénzügyi helyzet kényszere alatt áll. Az 5. diki jogászgyűlés óta a tárgyalás különböző stádiumában lévő javaslatok legnagyobb része a jelzett irány kifolyásai. A békebikról szóló tvjavaslat például úgy a mint az képviselőház elé terjesztetett, élénken táusodik arról, hogy a jogász állásponttal feladatuk a jogászai küzdelmek között keresztültüvtek is, melyeknek következetes fejlesztésében ejlik a siker biztosítása. Ily körülmények közt a gyökere és terszerjű jogreform terén öndetes haladást csak egyrészen jelezhetünk. — Azanyagi büntető tvknyv tervezete már a képviselőház jogügyi bizottságának beható tárgyalási anyagát képezi ugyan, a büntető érárs tervezetének elkészültéről vagy legalábbunkálaltba vételéről azonban nem hallani semmit, holott az anyagi büntető tvknyv életbeptetése az eljárás egyidejű korszerű szabályozása nélkül nagy mértékben csökkentheti azon dívós hatást, melyet különben egy szerves anyagbüntetőtvknyvtól várunk. Az általános magyjogi tvknyvról 1874-ben jelenítettük, hogy az utolsó jelentésben felemlített javaslatok s tervezetek a tárgyalások különböző stádiumait meghaladvá legnagyobbbrésben már törvényekké lettek; ilyenek:

az 1874. évi XV. t. c., az 1871. XXXI. t. c. 24. §-nak módosításáról; a XI. a váltóhamisítás esetében követendő eljárás; a XVII. a főváros pesti része telekkönyveinek átalakításáról és kiegészítéséről; XVIII. a paspályák által okozott halál vagy testi sértés iránti felelősségről; a XXII. a hamis vagyékes gondatlanságból származott bukás esében követendő eljárás; a XXIII. a nők lyeskorsnágáról; a XXIV. a bírói gyakorlati szgálatról; a XXXIV. az ügyvédi rendtartás rgyában; a XXXV. a kir. közjegyzőkről; az 1875. évi IX. t. c. a bírósági végrehajtókról szóló 1871. LI. t. c. módosításáról; a X. a kézbitőkről; a XXXVI. az elsőfoku királyi bíróságok újabb szervezéséről; XXXVII. a kereskedmi törvény és az 1876. évi XVI. t. c. a vgrendeletek, öröklési szerződések és halálesetre öló ajándékozások alakí kelleikéről. Ezen törvények alapelvei legtöbbyire összhangzásban lának azon kijelentésekkel, melyek e tárgyakból a magyar jogászgyűlés részéről történtek, meg eredménye midőn konstátálának, nem mulasztatjuk el végül annak felemlítését, hogy jez épen nem mondhatjuk a bírósági szervezésé vonatkozó 1875. évi XXXVI. törvényezikről (Helyeslés.)

Ezen és a számadások megizsgálásáról szóló jelentés tudomásul vétetvén, elnök ajánlatára egy háromtagu számvizsgó bizottság választott s az állandó bizottsága megajten-dő választások céljából egy öttagu szvaazatszedő bizottság küldetett ki. Etán a négy szakosztály közt kiosztattak az állandó bizottság által elfogadott indítványok; és pedig a magánjogi az 1-ső, a hiteltörvényekre vonatkozó az 2-ik, a büntető jogot eljárás érdeklők a 3-ik, s a polgári érársra vonatkozó az 4-ik szakosztályhoz utítottak. — Azon kérdés, vajjon „javasolhat, hogy a váltó s kereskedelmi ügyek fölött bíraskodás szakbírószágra ruházások s ha igen, minő alakban s minő berendezéssel? r. Garay indítványára — az állandó bizotg javaslatától eltérőleg — nem a hiteltörvényeket, hanem a polgári eljárás érdeklők kö soroztatott s mint ilyen a negyedik szakosztálynak adattott ki.

Ezzel az ülés véget ért.

Ma reggel az 1-ső és 3-ik szakosztály megkezdte működését. Az 1-ső s kosztályban (elnök: Czorda) azon kérdés tárgyalott, vajjon

A BARÁTSÁG.

Est autem amicitia nihil aliud, nisi omnium divinarum humanarumque rerum cum benevolentia et caritate summa consensio: qua quidem haud scio an, excepta sapientia, nihil (quidquam) melius homini sit a diis immortalibus datum. Cicero.
Ein Glück, für das wir glühen,
Ein Ziel, wohin wir ziehen,
Ein Tempel, wo wir knien.
Ein Himmel droht uns mir.
Novalis.

„Kedves barátom!“ Ezen megszólítást találjuk a privát-levelek nagyobb részében. Ezt állítom. De hogy mindenki, ki azon megszólítást használja, valósággal tudná, hogy mit tesz e szó: „barát“, vagy „barátság“; ezt tapasztalás ösztönözt arra, hogy e becses lapok olvasóinak figyelmét igénybe vegyem a valódi barátság mibenlétének fejtegetésével.

A barátságot már az ó-korban nagyon fontosnak tartották, mint a mi megődesíti az örömet, elhordozhatóvá teszi az élet szerencsétlenségeit, csapásait. Mondják ugyan, hogy Aristoteles egyik barátjára Hermiás-ra, ki Mysiában Atarneus kormányzója volt, irt dícsőlköteményében, az igazán kipróbált barátság emléket dícsőltette: Őt, ki tetteiben tündöklök — mondja a költemény — tegye halhatatlanná Mnemosyne leányainak, a Muzsáknak éneke; midőn azok dala a vendégszerető Zeus dícsőségét, és a tartós barátság becsét magasztalta. Aristoteles tehát a barátságot tapasztalásból is ismerte; neki volt egy barátja a szó legnemesebb értelmében, kinek emléket tisztelt. E mellett irataiban is nagyra becsüli, s csaknem az erénnyel helyezi egy karba, a barátságot; sőt ezt tartotta az életre nézve a legszükségesebbnek, mert — ugymond — barát nélkül senki sem szeretne élni, ha az életnek minden egyéb javával birna is. Csak a

Plato, közelebbi tanítványaival nagyon bizalmas lábon állott, mi némi tekintetben a pithagoreusi társaságra emlékeztet; jelesen olvashatunk azok között étkézéseiről a Plato kertjében; hova mindenki elvitte a maga illetékét; a mesternek azonban szabadságában állott még más vendégeket is meghívni; Athenaeus tudósítása szerint, a közös asztal vendégeinek száma naponta 28 volt.

A platonikus barátsága fennmaradt egész a későbbi időkig. Sőt Porphyrius tudósítása szerint) Gallienus császár uralkodása

Porphyrius, vita Plotini, 6. 42.

De amicitia“ című műveében

Magna moralis, lib. II. cap. 11.

Jelzálog-kölcsönök

5 1/2 — 6 % kamatra
a birodalom bármely részében telek-
könyvezett nem telekmentes
földbirtokra is 1000 forinttól a leg-
magasabb összegig kölcsönt lehet rövid idő-
re, és 5000 forint feletti kölcsönt még elő-
nyösebb módzatok mellett gyorsan eszköz-
özni.
(74) (18-*)

A hat. eng. általános
Ipar- és kereskedelmi ügynöki
IRODA
Kolozsavart, bel-monostortozza 19 szám.
(Értékesítési posta útján, vagy személyesen na-
ponta d. u. 1-től 4-ig.)

(242)

(242)
Az ő felsége
Ferencz József király által
szabadalmazott valódi
Arcanum
a patkányok házi- és mezei egerek,
vakondok és csótányok kiirtására, melyet
utánkontárolnak, de hamisítatlanul
kapható Bécsben: Bortolotti M.
szabadalom tulajdonosánál, Neubaugasse,
70. sz., hová minden írásbeli megrende-
lések intézendők és a hol ezek az összeg után-
vétele mellett eszközöztetnek is. Raktárak Ma-
gyarország számára: Budapest: Schneider G.,
IV. Belváros Lipót- és Kalaputca, 10. Árad:
Ströbl Ferencz, Prinner V. S. Brassó: Hessheim-
er L. L. A. Fehértemplom: Harbacher K. A.
Győr: Kinderman János. Kaposvár: Politzer
Rész. Kassa: Jerny K. A. Kolozsavart: Bokros
Ádám. Máramaros-Sziget: Pap Ország. Ma-
ros-Vásárhely: Fogarasi J. Demeter. Mohács:
Preiszl. Bergr és Jesevics. Nagy-Beskerék:
Haidgger A. Nagy-Kanizsa: Rosenfeld Adolf.
Pancsova: Tántner Fr. és Johannovits J. U.
Pécs: Zsolnay Vilmos. Segesvár: ifj. Misselbach-
er. Sopron: Müller P. Szathmár: Hailer Ottó.
Szeged: Schab Mór. Székesfehérvár: Pin-
kas Zeigmond. Szentos: Guast Lipót. Temes-
vár: Lúti és Hiesinger. Újvidék: Stojanovits L.
Versecz: Fuchs Károly. Zimony: Joannovits D.
Ára 1 nagy szelencének 1 frt.

(4-24)

Grant kapitány gyermekei.

Irta VERNE GYULA. Fordította VERFESI ARNOLD.
Ára a két kötetnek 4 frt.

A végrendeleti alakok, kifejlődési története, Justinian császár törvényhozásáig bezárólag.

A kolozsavári m. kir. tudomány-egyetem által sz. kir. Kolozsavár városa
részeről kitűzött díjjal koszoruzott pályamunka.
Irta KISS MOR. Ára 1 frt 20 kr.

SALOMON,

König von Ungarn. Ein Gedicht von Julius von der Traun. Zweite
durchgesehene Auflage. Preis 3 fl.

Städte- und Culturbilder aus NORD-AMERIKA.

Von FRIEDRICH RATZEL. Zwei Bände. Preis 5 fl 40.

A lótenyésztés,

mint a mezei gazdasági állattenyésztés egyik ága. Az ez irányban meg-
jelent legjelebb szakmunkák felhasználása mellett
írta KODOLÁNYI ANTAL. Ára 50 kr.

Az állat élete.

Saját tapasztalása nyomán írta DELY MÁTYÁS, sz. k. Debreczen város
nagy-hortobágyi állatorvosa. Ára 50 kr.

Döntvénytár.

Magyar kir. Curia semmitőszéki és legfőbb ítélőszéki osztályának elvi
jelentőségű határozatai.
Gyűjtötték: Dr. DÁRDAY SÁNDOR, Dr. GALLU JÓZSEF
a „Jogt. Közöny” szerkesztője. kir. it. táblai bíró.
ZLINSZKY IMRE kir. táblai bíró.
XIV. folyam. Ára 2 frt.

Ifjusági iratok.

Angol remekírók műveiből. Szerkeszti VACHOTT SÁNDORNÉ.
Ára 1 frt 40 kr.

Philadelphia

und seine Umgebung. Preis 2 fl 52.

System des oesterreichischen

Civilprocess Rechts

in rechts-vergleichender Darstellung von Dr. ANTON MENDER
I. Band. Der allgemeine Theil. Preis 4 fl 80.

Handbuch des österr.

Strafprocess rechtes

Von Dr. S. MAYER. I. Band. Preis 10 fl.

Gyors számoló.

Leggyakorlatibb kézikönyv a régi mértékek-
nek és súlyoknak métermértékekre és viszont
főbeli átszámítására.

A kolozsavári kereskedelmi és iparkamara által
ajánlva.

Kiadja BENEDEK LAJOS
Második kiadás.

Ára 60 kr. Postán küldve 66 kr.

TÁBLÁZATOK

a régi mértékeknek új méter-mértékekre és viszont való átváltozta-
tására és az árak átszámítására.

Hivatalos kútfők alapján.

Második bővített kiadás.

Ára 20 kr.

Tartalom:

1. Az új mértékek felosztása és elnevezése.
2. Bécsi öl, láb, hüvelyk és vonal átváltoztatása méterekre.
3. Méterek átváltoztatása bécsi öl, láb, hüvelyk és vonalokra.
4. Ezeknek arátszámítása I. II. III. IV.
5. Bécsi rőf átváltoztatása méterekre.
6. Méter átváltoztatása bécsi rőfre.
7. Ezeknek arátszámítása I. II.
8. Bécsi mérő átváltoztatása hektoliterre és literre.
9. Liter és hektoliter átváltoztatása bécsi mérőre.

10. Ezeknek arátszámítása I. II. III. IV.
11. Liter és hektoliter átváltoztatása bécsi upa és akóra.
12. Bécsi kupa és akó átváltoztatása liter és hektoliterre.
13. Ezeknek arátszámítása I. II. III. IV.
14. Bécsi font és lat átváltoztatása kilogramma.
15. Kilogram átváltoztatása bécsi font és lara.
16. Ezeknek ár átszámítása I. II. III. IV. V. VI.

Erdélyre nézve különösen fontos:

17. Erdélyi véka átváltoztatása hektoliter és literre és viszont
18. Erdélyi veder átváltoztatása hektoliter és li-
terre és viszont.
19. Táblázat a tűzifának köbméterekbe való
kirakására.
Ára 20 kr. előre beküldendő 22 rért
bérmentesen küldetik meg.

birtok rendezésrő

az ERDÉLYI részekben.

AJÁNLVA

az erdélyrészi-képviselők és a keresle-
delem-, ipar- és föld-mivelés-ügyi minisz-
ter figyelmébe
az Erdélyi Gazdasági-Egyület egy tagja által.

Ára 60 kr.

MÉRE PAULINA

REGÉNY LEVELEK.

Irta Cherbuliez Victor. Fordította Julia.

A két kötet ára 2 frt.

Távir dai gép- és kapcsolástan.

A posta- és távir dai intézetnél alkalmazottak használatáa.
50 kömetszetű ábrával.

Irta SZÉKELY ISTVÁN magy. kir. távir datszt. Ára füzve 1 ft 60 kr.

Erdély s különösen a székelyföld

KÖZGAZDASÁGI

JELENE és JÖVŐJE.

Az Erdélyi Gazdasági-egylet egy tagjátó
Ára 40 kr.

Bérmentve postán küldve 46 kr. mely postai utalványal
előre beküldendő.

A ki mer, az nyer!**ANALYSE des LOTTO.**

Wissenschaftliche Begründung
aller Vortheile

im Zahlen-Lotto zu gewinnen.

nebst
Kabbalistischem Emporium
von

R. von ORLICH
Professor des Mathematik.

8963 sz.

Tisztelt tanár úr!

Fogadja egy, Ön játékmódja által, gazdaggá és
szerencsésé lett boldog család forró hálaköszönetét.
A legnagyobb nyomor közepette Ön játékmódjához folya-
modtam, s nem csalódtam. Biztos számításai nem csaltak
meg. Legelső húzásban számaim kihuzattak és én
szerencsésé lettem! még egyszer forró
hálamat!!
Bécs, 1875 Meyer.

8963 sz.

Nem a véletlen, hanem a tudomány vezet sikerhez.

Irodalmi újdonságok

Legujabban megjelentek
és STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsavart
kaphatók:
Magyar kertészkönyv.

A belterjes (intenzív) kertgazdászati foglalatja. Utmutató kalauz a
konyhakertészet, gyümölcsészet, magtermelés, magnemesítés, honosítás és
virágos-kert hasznosítási mivélésére.

A kertészet minden rendű ügybarátainak, legkivált pedig kisebb föld-
birtokosok használatára

írta dr. FARKAS MIHÁLY földbirtokos,
a magyar gazd. egyesület és az állat-növényhonosító társulat tagja.
(Számos a szöveg közé nyomott metszetekkel.)
Ára 2 forint.

TILINBÓ

NEMZETI DALOK.

A magyar-nép számára, szerkesztette egy népbarát.
gyönyörű színnyomatu borítékban 30 kr.

Iskola Alapítvány - Kolozsavári Könyvtár - Budapesti Könyvtár